

Politicko-geografická situace v oblasti Kašmíru a přilehlých himálajských regionů po roce 1947.

Když v roce 1947 vyklidila Velká Británie své mocenské pozice v Indii, byla tím mimo jiné velmi znepokojena odpovědná místa v Tibetu, který ve změněné situaci postrádal britské velmocenské záruky své bezpečnosti proti Číně a hledal jejich náhradu v Indii. Indie však v této době hlasitě proklamovala tzv. indicko-čínské bratrství - ideu vykonstruovanou na základě kulturních styků ve 3.-8. století n.l, jejichž historický význam byl povýšen na důkaz o odvěkém přátelství státy mezi oběma. Nikdo ze zúčastněných si v té chvíli neuvjedomoval, že přátelství toto bylo založeno pouze na skutečnosti, že ačkoliv se velmi výrazně ovlivňovali kulturně, Čína a Indie spolu nikdy doopravdy nesousedily. V momentě, kdy se v letech 1950-1959 naplnily tibetské obavy a Čína se stala sousedem indického svazového státu, vypadala již situace zcela jinak. Byly to právě národy a území, které po staletí staletí zprostředkovávaly kulturní styky obou velmocí, které se nyní dostaly do soukolí jejich protichůdných zájmů. Počátek nezávislosti Indie v roce 1947 a rozdělení státu na Indii a Pakistán zapříčinily, že se území Kašmíru, jednoho z formálně nezávislých domorodých knížectví s převahou muslimského obyvatelstva, ale pod vládou hindské dynastie Dogrů, stalo předmětem vleklých sporů mezi oběma novými státy. Britové nemohli jednoduše garantovat jeho nezávislost, tak jako tomu bylo u zbytku subkontinentu, ale knížectví se mělo připojit k Indii, nebo k Pakistánu. Váhavost Mahárádži Hari Singha v této otázce byla pro Kašmír osudnou chybou. Protože má Kašmír nábožensky, ale také geograficky blíže k Pakistánu, a protože si pakistánské úřady byly vědomy nerozhodnosti hindského mahárádži, odhodlaly se k jednostrannému kroku s cílem ovládnutí Kašmíru. Ze severozápadu vstoupily do Kašmíru jednotky patanských kmenů a spolu s vnitřní revoltou naprosto parylyzovaly maharádžovu armádu. Tomu v dané situaci nezbylo nic jiného, než se s žádostí o podporu obrátit na indickou

vládu. Cenou za pomoc byla samozřejmě opce Kašmíru k Indii. Plenící patanské jednotky postupovaly ve směru na hlavní město knížectví Šrínagar příliš pomalu a tím svoji akci odsoudily k neúspěchu. U Baramuly došlo ke konfrontaci s indickými sbory. Celý konflikt trval až do 1.1.1949, kdy vstoupilo v platnost příměří sjednané na půdě OSN. Nepatrná část Kašmíru zůstala pod kontrolou Pákistánu, ale vlastní kašmírské údolí bylo pevně v rukou Indie.

Z počátku bylo území spravováno jako autonomní oblast s vlastní vládou a prezidentem. Maharádžův syn Karan Singh byl prvním mužem v této funkci. Součástí indického svazu byl Kašmír formálně prohlášen až v roce 1957, a to přes ostré protesty Pákistánu, který opakovaně žádal provedení referenda v zemi, čemuž se Indie pod různými záminkami opakovaně vyhýbala. V dalším konfliktu tentokrát s Čínou Indie v r. 1962 uhájila své pozice na území bývalého himálajského království Ladakh, patřícího od poloviny minulého století ke Kašmíru. Číňané obsadili pouze rozlehlou, ale pustou a nezalidněnou planinu Aksai Čin, která měla pro Čínu jako spojnici dvou dalších čínských území strategický význam. Zejména tento konflikt však vedl Indii k mohutnému posilování *infrastruktury* a vojenské přítomnosti v těchto vysokohorských regionech. Nejvýznamějším počinem byla stavba letiště v Lehu (hlavní město Ladakhu) a vysokohorské silnice Leh - Kargil - Šrínagar. Tato aktivita měla hned několik významných následků: Zapříčinila příliv civilizace do horských převážně buddhistických oblastí Ladaku a Zanskaru do té doby relativně izolovaných od světa a závislých na tradičních obchodních stezkách spojujících Indii se Střední Asií. Čínská okupace Tibetu, napětí mezi Čínou a Indií zapříčinily dále přerušení těchto tradičních komunikací a izolaci Indií spravovaných území od Tibetu, na kterém byly tyto regiony po staletí závislé kulturně a nábožensky. Tyto skutečnosti způsobily celkovou změnu kulturní a politické situace v himálajském regionu a dostaly tuto oblast na politickou mapu světa